

ВАЖЛИВІСТЬ ОРГАНІЗАЦІЇ АВТОНОМНОГО НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Сучасному суспільству потрібні ініціативні і самостійні фахівці, здатні постійно удосконалювати свою професійну майстерність і духовний особистісний рівень. В процесі надбання досвіду професіонал стає суб'єктом власної діяльності, ставить і реалізує цілі в практиці роботи, потім виходить на рівень систематизації та самостійного аналізу власної діяльності, проектуючи її надалі на більш високому рівні, підвищуючи свою компетентність.

Компетентність самовдосконалення, саморозвитку та самоосвіти визначається Радою Європи як одна з ключових компетентностей. За І.Зимньою під нею розуміють здатність учитися протягом життя як основу безперервного навчання в контексті як особистого професійного, так і соціального життя [1]. Дослідники визначають наступні рівні самоосвітньої компетентності:

- низький рівень – майбутній спеціаліст зорієнтований на отримання знань з обраного фаху в рамках навчальних програм вузу; має несистематизовані знання з навчальних дисциплін; готовий до самоосвіти тільки в умовах дистанційного навчання;
- середній рівень - майбутній спеціаліст проявляє інтерес до професійного самовдосконалення; оволодів загальнонауковими і спеціальними знаннями; готовий до самостійного оволодіння знаннями і навичками;
- високий рівень - майбутній спеціаліст націлений на постійне самовдосконалення в обраній професії; володіє методологічними знаннями і самоосвітніми вміннями, передбаченими в ОПП, ОКХ і навчальних програмах; широко застосовує їх на практиці. [2]

Під час самоосвіти студенти оволодівають не тільки новими технічними знаннями і вміннями, також удосконалюється методика їх використання в обраній професії, що пов'язано з іншими компетентностями, серед яких і комунікативна іншомовна компетентність, формування якої так необхідне у підготовці висококваліфікованого фахівця на сучасному етапі.

Відомо, що навчальний час, відведений для аудиторної і самостійної роботи, часто сполучається з відсутністю у студентів сформованих умінь самокерівництва самостійною діяльністю для оволодіння знаннями і навичками, необхідними для професійно орієнтованого іншомовного мовлення. За новими ж освітніми стандартами самостійна робота має становити від 1/3 до 2/3 навчального часу, забезпечуючи таким чином умови для активної самостійної пізнавальної діяльності студентів. Саме тому виникає необхідність розробки проблеми автономного навчання і організації автономного оволодіння іноземною мовою.

Існує декілька тенденцій моделювання процесу автономного навчання іноземної мови.

Так, Н.Корякцева, Н.Ягельська, Дж.Дональд та інші методисти зосереджують свою увагу на мовленнєвій підготовці студента засобами самоорганізації та самооцінки результатів навчання (мовного портфеля, щоденників) з іноземної мови у позааудиторній самостійній роботі. Інші дослідники, такі як, Л.Трофімова, А.Венден, Р.Оксфорд, В.Херріс, пропонують цілеспрямоване формування стратегічної компетенції особистості у різних видах мовленнєвої діяльності.

Дослідник Ю.Петровська [3] розробила інтегровану модель автономного навчання іноземної мови у вищих немовних навчальних закладах, в якій педагогічний процес формування комунікативної компетенції студента пов'язаний з його стратегічною підготовкою. Дана модель реалізується у декілька етапів, кожний з яких обумовлюється:

- вибором рівня складності програмного матеріалу,
- визначенням індивідуального стилю роботи з навчальним матеріалом,
- вибором власного напрямку оволодіння мовою,
- самостійною організацією умов оволодіння іноземною мовою.

Кожний етап реалізується відповідно до вимог кредитно-модульної системи організації навчання з урахуванням чотирьох основних показників самостійності особистості: здатності до планування, модулювання, програмування та оцінювання результатів.

Встановлено, що автономна навчальна діяльність може бути присутньою на всіх етапах оволодіння навичками професійно-орієнтованого спілкування, але виявляє себе в різній мірі. Повної автономії студент може досягти лише на етапі практики, самостійно організовуючи спілкування на професійно-орієнтовані теми. Тому тут особливо потрібно підкреслити роль викладача-консультанта, експерта, партнера по спілкуванню та організатора діяльності, спрямованої на розвиток спроможності студента до автономного навчання і подальшого професійного вдосконалення протягом усього життя.

Література:

1. Зимняя И.А. Ключевые компетентности – новая парадигма результата образования /Зимняя И.А. //Высшее образование. – 2003. – № 5. – С. 34-42
2. Медведев И. Ф. Прогнозирование самообразования на основе компетентностного подхода к учебному процессу в высшей школе // Компетентностно-деятельностный подход в современной системе образования /материалы Международной научно-практической конференции 19-23 августа 2010г. – Горно-Алтайск:РМНКО,2010. – С. 237-241
3. Петровська Ю.В. Організація автономного оволодіння англійською мовою студентами. [Електронний ресурс] – Режим доступу: [www. nbuv. gov.ua/portal/ Soc_Gum/ Nzvdpu/ pp/ 2007_20/](http://www.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Nzvdpu/pp/2007_20/).